# GAZETA
# Wielkiego Xięstwa
# POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spólki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 168. — W Sobotę dnia 21. Lipca 1832.

## Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 16. Lipca.

J. K. Mość Xiążę Karol wyjechał ztąd do Doberan.

## Wiadomości zagraniczne.

*Królestwo Polskie.*

Z Warszawy, dnia 14. Lipca.

Wczoraj, w 34tą rocznicę urodzin N. Cesarzowéj Alexandry, JO. Xiążę Feldmarszałek, Namiestnik w Królestwie, otoczony Generałami i świetnym sztabem, przybywszy na pokoje zamkowe przyjmował powinszowania od władz wszelkich. Następnie odbyło się nabożeństwo w kościele Archi-katedralnym, w którym celebrował JW. JX. Pawłowski Biskup Nominat Płocki, tudzież w zamkowéj Kaplicy, a w czasie *Te Deum* stokroć z dział strzelono. O godzinie 4. z południa, Xiążę Warszawski dawał świetny obiad; powtórnie ozwały się działa, gdy spełniano za zdrowie NN. Państwa. W Teatrze Narodowym dano widowisko bezpłatne, zakończone kantatą śpiewaną przed cyfrą N. Pani. Wieczorem domy rządowe i obywatelskie oświecono.

Z Płocka, dnia 8. Lipca.

W dniu wczorajszym obchodzono tu rocznicę urodzin N. Mikołaja I., Cesarza wszech Rossyi Króla Polskiego; wojsko konsystujące korpusu 2. pod dowództwem JW. Barona Kreutz, Generała kawaleryi, wystąpiło w paradzie i ten dzień z uroczystością obchodziło. Również w kościele Katedralnym odprawione zostało solenne nabożeństwo, na którém władze rządowe znajdowały się. JW. Generał dowodzący korpusem 2., dawał w dniu tym obiad, podczas którego spełniono zdrowie N. Pana i Jego Najjaśniejszéj familii. — Wieczorem zaś miasto oświecono.

*Niderlandy.*

Z Hagi, dnia 9. Lipca.

Dziennik handlowy pisze: „Dziś rozgłasza się wieść, że konferencya londyńska projekt uregulowania naszych stósunków z Belgijczykami, a od naszego rządu jéj przesłany, odrzuciła. Mamy jednak powód uważania takowéj wieści za niewczesną, ponieważ konferencya jeszcze trwała, podczas gdy już odchodziła poczta londyńska; może ona się zasadza na mniemaném wyrzeczeniu Lorda Palmerston, który miał mówić: że projekta holenderskie przyjęte być niemogą. Pewniejszych wiadomości możemy się dopiero spodziewać po przybyciu okrętu parowego „Batavia.“ — Gazeta Harlem Courant

powiada: „Zapewniają nas, że konferencya londyńska na posiedzeniu z dnia 6. t. m. oświadczyła się za przyjęciem propozycyi Króla Niderlandów, wyjąwszy jeden lub dwa punkta."

Z Mastrychtu piszą pod dniem 5. t. m., że Generał Magnan, oficerów schwytanych przez Belgijczyków, z którymi się nader grzecznie obchodził, udarował wolnością. Miano także wydać rozkaz, ażeby przednie straże, bydło na rzeź prowadzone i zboże, za opłatą cła przechodowego, nanowo przepuszczały. Przykazano także pod najsurowszą karą, aby dotychczasowe zaczepki przednich straży ustały.

Z Bruxelli, dnia 9. Lipca.

Przybył tu wczoraj z Londynu kuryer do Ministra spraw zagranicznych. Natychmiast po jego przybyciu zwołano Radę Ministrów, której byli także przytomni Pan van Talleney i Pan van de Weyer.

Journal d'Anvers donosi: „Wczoraj wieczorem o wpół do 11. pokazał się statek artyleryczny przed cytadelą Philipp, na prawym brzegu Skaldy. Straż z gwardyi narodowéj składająca się, przywitała to zjawisko rzęsistym ogniem; wypadek jednak dalszy niewiadomy."

Independant donosi: Oddziały wojska, z których blokadę Mastrychtu utworzono, składają się z 4. pułku piechoty liniowéj, z 2. pułku strzelców pieszych, z 2ch szwadronów strzelców konnych, z któremi się jeszcze 3ci szwadron złączyć ma, i 1½ bateryi artyleryi konnéj. Wydano tu najsurowsze rozkazy, ażeby wszelką komunikacyą z tém miejscem przeciąć. — Zeszłego czwartku strzelały straże do wieśniaczki, która niosła żywność na sprzedaż do twierdzy i zniewolono ją do odwrotu. Komunikacya pomiędzy Mastrychtem i Akwisgranem jest zupełnie przecięta. Wątpią bardzo, ażeby postępowanie to pociągnąć za sobą miało nowe kroki nieprzyjacielskie. Tutejsi żołnierze mają tylko zlecenie trzymania Holendrow w blokadzie; Holendrzy więc musieliby nas zaczepić; ponieważ jednak powszechnie wiadomo, że garnizon tameczny tylko z 6000 się składa, a którego przynajmniéj dziesiąta część po szpitalach leży; tedyby najwięcéj z 1500 ludzi mogło się odważyć na wycieczkę. Nad okopaniem Hasselt wciąż jeszcze pracują i najdaléj w 14 dni będzie miejsce to tak dalece wzmocnioném, że przynajmniéj od nagłéj napaści wolném zostanie.

*Szwajcarya.*

Dnia 6. Lipca. — Jedno z pism Szwajcarskich donosi pod dniem 29. Czerwca, że Poseł Króla Francuzkiego przybył niedawno do Fryburg, gdzie szanownym Deputowanym wizyty oddawał. Rozmaite są tu domysły o powodzie jego pobytu w tym miejscu. Jedni twierdzą, że rząd francuzki zamyśla przeszkodzić rozwiązaniu się związku z roku 1815., ażeby Austryi przez to niepodano powodu do interwencyi; drudzy przeciwnie domniemywają się, że Minister francuzki skwapliwie starał się wybadać, jakiego sposobu myślenia mogłyby być kantony Szwajcarskie przeciw Francyi, w razie nieporozumienia się pomiędzy nią i innemi mocarstwami.

*Francya.*

Z Paryża, dnia 8. Lipca.

N. Król pracował wczoraj z Ministrem marynarki w St. Cloud.

Dzisiejszy Monitor zawiera wiadomość niby na wpół urzędową, że okólnik Wielkiego Zachowawcy pieczęci wydany pod dniem 2. t. m. do generalnych Prokuratorów, w którym tenże podług położonéj zasady twierdzi, że wprawdzie wolno mówić o czynach i pomysłach, nie zaś o zasadach rządu, oburzył nader oppozycyą, od któréj mocno ma być nagabywanym.

Względem wyboru kandydata ministeryalnego Pana Blanc ze Saint-Jungen na miejsce zmarłego Pana Pouliot, nadmienia Journal de Débats: „Nowe to zwycięstwo opinii konstytucyjnéj nad oppozycyą, jest nader ważnem; bo zważając, iż kandydat, który po Panu Blanc najwięcéj miał głosów za sobą niejakiś Pan Codet, w największém w owéj okolicy, jest poważaniu, do partyi konstytucyjnéj także należy; tedy wynika ztąd, że zasady polityczne rządu przy wyborach teraz najwięcéj mają wpływu." — Ze względu na wypadek wyboru w Troyes, gdzie właśnie także kandydat ministeryalny Pan Vernier, obranym został, nadmienia National; że Pan Stourm kandydat oppozycyjny, który tą razą 138 głosów miał za sobą, na przeszłorocznym wyborze miał ich tylko 53, otóż mówi widoczny postępek wyborców w Troyes, co do oppozycyi.

Wczorajszéj nocy chodziły oddziały wojska po rozmaitych częściach miasta, o czem Konstytucyonista następujące daje objaśnienie: władza wojskowa zaleciła zrobić doświadczenie strategicznéj operacyi, aby w przypadkach rozruchu, wojska potrafiły dać odpór gwałtownéj i niespodziewanéj napaści; za danym znakiem skoncentrowane wszystkie straże jednego cyrkułu, które porozdzielane od tłumów buntowniczych łatwoby mogły być rozbrojone, utworzyły siłę imponującą. Tak straże liniowego wojska jako i gwardyi

narodowéj, należały do tego wojennego obrotu, i dały dowód, że potrafią wykonać i takowego rodzaju im zlecone rozkazy.

Pan Michael Chevalier podał do tutejszego Królewskiego Prokuratora notę, w któréj tegoż uprasza, aby potrzebnych środków użył celem ukończenia procesu zrobionego St. Simonianom, i ażeby postępkami władz, jak np. zamknięciem ogrodu Pana Enfantin, sprawa ta tém więcéj zawikłaną niezostała; ostatni bowiem krok tém mniéj jest przebaczenia godnym, kiedy dom w Menilmontant jest własnością Pana Enfantin i że mu wolno do niego przyjąć, kogo tylko zechce.

Zaręczają tu, iż Pan Talleyrand w czasie zwołania Izb i oskarżania Ministeryum, będzie w Paryżu obecnym., dla dorady Króla. Aby tenże, jak mówią, gorliwości oppozycyi przeszkadzać mógł, polecił mianowanie Pana Dupin jak najusilniéj na Prezesa; gdyż tego przewyższający talent wymowy, za dobry wypadek na stronę Ministrów, jedynie ręczyć zdaje się.

Jak słychać, ma się tu wiele zgromadzeń, z Karolistów się składających, zbierać, którzy gorliwie debatują.

Messager pisze, że nadeszło pismo do Paryża, które wiadomość o wylądowaniu Dom Pedra do Lugas w Algarbii i w Peniche w portugalskiéj Estremadurze, potwierdzać ma.

W Tulonie odebrała korweta Eglé rozkaz, aby była w pogotowiu; okręt liniowy „Marengo" opatrzono w żywność na 6 miesięcy. W wybrzeżu tutejszém oczekuje garnizujący oddział wojskowy na 40 rozmaitych rzemieślników, którzy się mają udać na okręta, ale dokąd, niewiadomo.

Wszystko, o czém z rozmaitych okolic Francyi donoszą, zgadza się w tém na to, że przy pogodnych źniwach wszelkie ceny zboża po wszytkich targach znacznie spadają, i że tam, gdzie już źniwa skończono, takowe się nader obfitemi okazują.

Hiszpanie znajdujący się w Algierze, życzą sobie wraz z swym Konsulem jak najbardziéj, ażeby Rząd francuzki tamże utrzymać się mógł; ponieważ po tymże Rządzie spodziewają się ułatwienia kommunikacyi z brzegami Afryki.

Generał Danlion i Pułkownik Ney prawie już przychodzą do zdrowia.

Spodziewają się tu codziennie przybycia Generała Dalton, który ma być drugim dowódzcą armii francuzkiéj w Algierze, jakotéż nowego Intendenta cywilnego Pana Gentil von Bussy. — Z Tunis sprowadzono 20 koni dla afrykańskich strzelców.

Listy z Konstantyny donoszą, że tamże z niecierpliwością oczekują na przybycie Francuzów; sprzykrzono sobie tam tyranią Achmet-Beja, jakotéż mieszkańcy tameczni niewypowiedzianie wiele cierpieć muszą od Kabylów rozbójników.

Sardyński Poseł przy tutejszym dworze wyjechał tu ząd do Turynu.

### *A n g l i a.*

Z Londynu, dnia 10. Lipca.

Nadeszła tu holenderska poczta prywiozła wiadomość, że Krol Holenderski odpowiedź swoję na Konferencyą sprzymierzonym mocarstwom przedłożył. Treści téj odpowiedzi nieznają wprawdzie jeszcze dotąd; tymczasem mniemają tu powszechnie, że niebędzie niepomyślną. — W Amsterdamie skoczyły papiery o pół procentu, tu zaś pozostają dotychczas, jak były.

Na dniu 7. t. m. odbyło się nowe posiedzenie, którego głównym, a może jedynym przedmiotem, była narada o odpowiedzi, którą Anglia ma dać Królowi Holandyi. Kuryer nadmienia, że wcale niema przyczyny wierzyć temu, aby coś stanowczego postanowiono w téj mierze.

Dziennik Dworski powiada, że Torrysowie tracą nawet zupełną nadzieję, aby jakowa zmiana w Ministeryum tutejszém nastąpić mogła; zdaje się jednak niepodobném do wiary, ażeby na długo odstąpić mieli od swego zamysłu. Podług planu, który partya Wellingtona proponowała Królowi, miał Sir Robert Peel zostać pierwszym Ministrem, Xiążę Richmond obecnie Generalny Dyrektor poczt, jednym z pierwszych Sekretarzy Rady państwa, a Lord Palmerston ma pozostać przy wydziale spraw zagranicznych. Inne urzędy mają być obsadzone Torrysami.

Podług tegoż samego dziennika, ma Lord Durham, bądź w jakimkolwiek razie wypadku swego poselstwa do Petersburga, w powrocie swym zwiedzić dwory Wiedeński i Berliński.

W Dublinie w pobliżu szpitala cholerycznego napadła psa cholera, ktory téż na nię zdechł. Jakim sposobem tenże pies téj choroby dostał, i czyli przypadkiem, jak twierdzić chciano, nie lezał w łóżku cholerą zarażoném, co tu mają za rzecz najpodobniejszą do prawdy, niewiadomo. Podług zdania pewnego lekarza miał ów zdechły pies być zaraźliwym, z którego to powodu natychmiast uprzątniönym został.

Stósownie do doniesień o powstaniu Chota-Nagpore, zawiera Bengal Hurkaru co następuje: Kapitan Wilkinson czynny agent polityczny na granicy Chota-Nagpore, zebrał ile tylko mógł, zbrojnéj siły i udał się z nią pomiędzy rokoszan. Że zaś te siły jego niewystarczyły, ażeby mógł zaczepnie przeciw po-

wstańcom działać, musiał więc dla obrania dobrego stanowiska, udać się do Pathuriagh, na wpół drogi pomiędzy Daesah i Rhamgour. Przy odejściu ostatnich wiadomości złączył się właśnie członek magistratu z Chota-Nagpora z kapitanem Wilhinson, przyprowadziwszy oddział nieregularnego wojska i kompanią drugiego pułku, składającego się z samych rodaków tamecznych pod dowództwem kapitana Maltby.

*Hiszpania.*

Z Madrytu, dnia 30. Czerwca.

Dziś odbędzie się tu uroczyste poświęcanie i rozdzielanie chorągwi, oddziałom tujejszéj gwardyi i ochotnikom ndzielonych, pod przewodnictwem Ministra wojny Markiza de Zambrano i Generała Castanno. Stósownie do rozkazu Królewskiego, każdy tu będący żołnierz ma dziesięć realów odebrać; a pomiędzy 21,390 ochotników ma być tyleż realów rozdzielone. — W tych dniach odbył tu Król przegląd wojska tak w stolicy jako i w pobliżu stojącego blisko 10,000. Tutejszy rząd patrzy obecnie na sprawę Portugalii daleko obojętniéj; ponieważ w przypadku osiągnionego zwycięztwa przez Dom Pedra i zaprowadzenia rządu w imieniu jego córki Donny Maryi, Anglia i Francya Hiszpanii wyraźnie przyrzekły, że na wszelki przypadek powstać mogących zawieruchów na całéj półwyspie, wszelkim nastąpić mogącym trudnościom zaradzić podejmują się.

*Portugalia.*

Z Lizbony, dnia 28. Czerwca.

Nadspodziewanie długa przewłoka przybycia Dom Pedra z eskadrą, zaczyna w stronnikach jego wzbudzać obawę, a rząd portugalski w téj mierze rozmaite zatrważające wiadomości obwieszcza. Dom Miguel pokazuje się nadzwyczajnie często publiczności, na udowodnienie swojego zaufania do ludu, i jest obecnym prawie przy każdéj uroczystości kościelnéj, jako i w teatrze często bywa. Podczas tegoroczném processyi Bożego Ciała niósł kutasy baldakinu. — Generalny Konsul połączonych Stanów północnéj Ameryki przybył tu wraz ze swoją familią, i miewa od tego czasu częste konferencye z Ministrem spraw zagranicznych. — Przed kilku dniami otrzymał Dom Miguel przez swego agenta dyplomatycznego londyńskiego stamtąd ważne depesze, w skutek odebrania których natychmiast Radę Ministrów zwołano. — Wszyscy, co do stronnictwa Dom Pedra podejrzani, a mianowicie tu bawiący Francuzi, zostają w teraźniejszém tak nader krytyczném położeniu pod ścisłym dozorem policyi.

OBWIESZCZENIE.

Na wniosek Kuratora massy konkursowéj niegdy Samuela Baer, Ur. Łukaszewicza Kommissarza sprawiedliwości, ma, młyn wodny z budowlami mieszkalnemi i gospodarczemi, jako téż rolą do 30 wierteli wysiewu w Słopanowie w powiecie Szamotulskim położony, sądownie na Tal. 2325 oceniony, publicznie najwięcéj dającemu sprzedany być. W tym celu wyznaczyliśmy termin na

dzień 27. Września r. b.,
dzień 26. Listopada r. b. i
dzień 29. Stycznia 1833.,

zawsze o godzinie 9téj zrana, z których ostatni zawity jest, przed Deputowanym Assessorem Ur. Beyer, w zamku naszym sądowym, na który posiadania zdolnych z tém oznajmieniem zapozywamy, iż każdy licytant 100 Talarów kaucyi licytacyjnéj Deputowanemu złożyć winien, i że najwięcéj dającemu kupno przybitém będzie, jeżeli prawne przeszkody niezajdą.

Taxa i warunki w naszéj Registraturze przejrzane być mogą.

Poznań, dnia 11. Czerwca 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

W drodze exekucyi zatradowane różne meble będą dnia 26. b. m. po południu o godzinie 3. tu na rynku pod Nr. 71. przed niżéj podpisanym publicznie najwięcéj dającemu za gotową zapłatę przedane, do czego ochotę kupna mających wzywa się.

Poznań, dnia 10. Lipca 1832.

Referendaryusz Sądu Ziemiańskiego,
Potocki.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

| *Dnia 17. Lipca 1832.* | Papierami | Gotowizną |
|---|---|---|
| | *po* | *po* |
| Obligi długu państwa . . | 94 | $93\frac{1}{2}$ |
| Obligi bankowe aż do włącznie lit. H. . . . . . . . | — | — |
| Zachodnio-Pruskie listy zastawne . . . . . . . | 98 | — |
| Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego . . . . | — | $98\frac{1}{4}$ |
| Wschodnio-Pruskie . . . | 100 | $99\frac{5}{8}$ |
| Szląskie . . . . . . . . | $106\frac{1}{4}$ | — |

*Poznań, dnia 20. Lipca 1832.*

| | Papierami. | Gotowizną. | Od sta. |
|---|---|---|---|
| Kurs obligów m. Poznania | 95 | — | 4 |